

SZEGEDI NAPLÓ

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 14 frt — kr. Negyedévre 3 frt 50 kr.
Félévre 7 frt — kr. Egy hóra 1 frt 20 kr.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Iskola-utca, Pfann-féle ház, 21. sz.
Bérmentetlen levelek csak ismert kéztől fogadtnak el.

HIRDETÉSEKET

és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít.

Wekerle miniszterelnök.

Szeged, nov. 11.

A válság első eredményét szívesen üdvözli a nemzet. — Hogy Szapáry Gyula gróf után Wekerle Sándor a miniszterelnök, az nagy haladás, ezt még mi is örömmel jegyezhetjük föl, mint annak az elvnek diadalát, hogy Magyarországon immár csak az üres kamarási címhez kellene ösök, nem pedig a miniszterelnökséghez, melyben államférfiakra van szükség.

És impozánsabb ez a személycsere tegnapról mára, ha azt nézzük, milyen szerepe volt Szapáry grófnak és Wekerlének idáig. Ha visszaidézzük azt a helyzetet, mikor Szapáry pénzügyminiszter volt, Wekerle pedig pénzügyminiszteri titkár és később osztálytanácsos; mikor Szapáry gróf a született államférfiu pazarolta a nemzet kincseit, aláasta a hitelünket és a tönk szélére juttatta az országot, Wekerle pedig valószínűleg épen a kegyelmes ura példáján tanulta meg, hogyan nem kell gazdálkodni a közvagyonnal és közjövödelmekkel.

Hanem azért nem buktatta meg Szapáryt az a tehetetlenség és könnyelműség, melylyel pénzügyeinket intézte. Volt pártja és pártfogója. A pártja ugyanaz volt, amely Tisza Kálmáné, a pártfogója pedig volt maga Tisza Kálmán, akinek mágnások kel-

lettek a kabinetjébe és aki nem ejtette el Szapáry gróft akkor sem, mikor a végső zavarok elé vitte az országot és mikor már csak heroikus kurával lehetett rajta segíteni.

Már akkor előtérbe lépett a jövő pénzügyminiszter és a mai miniszterelnök, de csak másodrendű szerep jutott neki, mert az akkori kormányának, melyet csak a nagy tömegű szabadelvű párt fegyelmezettsége tartott fönn, meg kellett őrizni legalább a szinét annak, mintha Tisza volna az, aki rendbehozza az államháztartást.

Egy sok évre terjedő könnyelmű gazdálkodásnak büneit vette át Wekerle, mikor végre névleg is ő lett az állam pénzügyeinek az intézője és senki sem tagadhatja meg tőle azt az elösmerést, hogy váratlanul gyors sikerekkel érvényesítette a tudását és azt a becsületes törekvést, hogy visszaállítsa háztartásunkban az egyensúlyt, melyet egy egész korszak lelkiismeretlensége alapjában fölforgatott.

Végtelen nagy áldozatokat hozott és hoz ezért a nemzet folyvást, hallatlan magasra nőttek a közterhek, melyeket a polgárság visel a jelenlegi négyszáz milliót haladó állami kiadások fedezésére, de legalább el van érve az a cél, hogy nem kell esztendőről-esztendőre újabb harmincz-negyven millió adósságot szaporítani addig, amíg tetszeni fog a közös hadseregnek, hogy megelégszik annyi költ-

ségemeléssel, amennyit elbir az állami jövödelmek természetes fokozódása.

Ezen túl természetesen Wekerle sem volna többé ura a helyzetnek. És ez mutatja éppen, hogy erős kézzel intézi bár a pénzügyeket, ő is részese annak a végzetes rendszernek, mely ellen ép a hozzá hasonló államférfiaknak kellene küzdeni teljes erővel.

De hiszen ez még mindig „másodrendű“ dolog a mai kormányzati elvek szerint. Az a nagy szabadelvű párt, mely most az erkölcsi deficit ellen védekezett rég alvó erejével, még mindig nem akarja belátni, hogy a független Magyarország az egyetlen cél, mely mellett önmaguktól elenyésznének még a kísérletei is azoknak a megrendszabályozásoknak, melyeket ellenünk Bécsben szönek.

Diadallal fogja üdvözölni holnap a szabadelvű párt Wekerle miniszterelnökségét és azt, hogy őt bizta meg a korona a kabinetalakítással, akiről mindenki tudja, hogy igazán szabadelvű és hogy vele ki van zárva a a meghátrálásnak esélye azoktól a liberális alkotásoktól, melyekben Szapáry gróf megbotlott.

Kétségtelenül az az értelme a Wekerle megbízatásának, hogy a korona elfogadta a kötelező polgári házasságot is. És az a tanulsága ennek, amit ime, alaposan hirdetett az ellenzéki sajtó, hogy Szapáryt korántsem a szabadelvűsége buktatta meg, hanem hogy,

A „SZEGEDI NAPLÓ“ TÁRCZÁJA.

A cigány asszony.

(Egy férj elbeszélése.)

Higyjék el, hogy most már ötven esztendeje élem s élvezem a házasság örömeit, boldogságát, de még alig volt pár perczem, melyben ne teljesen éreztem volna a háborítlan meglepődést. Ném angyal, most hetven éves korában ép oly angyal, mint mikor tizenhét éves volt. Én, annyi bizonyos, hogy talán még jobban szeretem, mint akkor. Nem csoda, akkor bizonytalan jövő állt előttem, most ötven éves édes mult van mögöttünk.

Csak valahogy azt ne higyjék, hogy feleségem mindig a legnagyobb szeretettel viseltetett irántam: mert mi türes-tagadás, bizony volt idő, midőn Csermelyi Aladár sokkal jobban szeretete nálamnál. Hogy történhetett mégis, ami történt? Miért nem lett Natália az Aladár felesége? Talán szegény volt a leány? vagy szegény volt a fiatal ember? A szülők ellenezték? Hiába is találgatják, soha sem találják ki, mig én meg nem mondom, hogy a cigány asszony oka mindennek. Most ugy-e aztán még kevesebbet tudnak, mint azelőtt?

Elmondom röviden boldogságom történetét.

Natália szülei gazdag emberek voltak

és maga Natálka szép, amint az angyalokat szokták festeni; telt arcczal, átlátszó, kék szemmel, piros ajkakkal és göndör fürtökkel.

Természetesen, midőn először megpillantottam, rögtön olyan szerelmes lettem, hogy akár azonnal megkértem volna feleségül. De körültekintvén, csakhamar beláttam, hogy Czézárnak épenséggel nem gondolhatom magamat; nemcsak azért, mert hódító nem voltam, hanem azért is, mert egy Czézár nagyon is világosan feltűnt előttem, Csermelyi Aladár személyében.

Aladárra most ötven esztendő múlva is kénytelen vagyok kijelenteni, hogy valóban igen szép ember volt, valóságos Adonis. Midőn engem Natálkánál bemutattak, Aladárt csevegésében háborgattam meg, azért nem is igen igyekezett rendkívüli bosszankodását elpalástolni.

Már ekkor meggyőződhettem volna, de későbbi látogatásaim alkalmával még jobban meggyőződtem, hogy Natálka körében semmire sem számolhatok. A diadal nem az én számomra virul. Ha a tükörbe néztem s láttam savószin szememet, nem épen kis számát, orromat, egyebem sem maradt, mibe reményemet vethetném, csengő hangomnál és jó kedélyemnél. Ámde Aladár deli is volt, gazdag is volt, kedves is volt. Hol az arány?

Alig volt egy szalmaszál, melybe kapaszkodhattam. Legalább egy szalmaszál-

nyi támaszom lett volna, ha annyi van, talán meg is nyugodtam volna már. De hogy volt. Napról-napra jobban elsavanyodott Natália kisasszony édes ábrázata, valahányszor látogatóba érkeztem. Naponként reméltem, hogy már csak szívesebben fogad. Nem juthattam tovább e reménynél. Ha a cigány asszony nem jött volna segítségemre, talán még most is ott lennék. Ámde a cigány asszony gyökeresen segített.

Előre kell bocsátanom, hogy Natálka kisasszony kissé babonás volt, ki többet adott egy cigányasszony jóslatára, mint ha tiz püspök beszélt volna kenetteljes beszédek.

Aladár olyan paripán ült, hogy nagy elbizakodottságában már azt sem átalotta, hogy velem jó cimboraságba keveredjék. Sokat is voltunk együtt. Irigykedve néztem s egész önzetlenül meg is vallottam egyszer, hogyha nekem választanom kellene, magam is csak inkább választanám ezt az igen szép fiatal embert.

Nem kellett sokáig várnom, hogy Aladár szájából is meghalljam a csapást, mely majd elszedített.

Egy izben Natálkától (épp nevenapja volt) együtt mentünk hazafelé, s rendkívüli módon el voltunk telve a szíves fogadtatással, melyben ugy a fiatal leányka, mint érdemes szülei részesítettek. Kaptunk a kompót, champagnei mellé még oly nyájas pil-

